

ala rızgari

***Kürdistan Devriminde Genel Olarak
Örgütlenme ve Proletaryanın Özörgütü***

Kürdistan Devriminde Genel Olarak Örgütlenme ve Proletaryanın Özörgütü

I — GENEL OLARAK ÖRGÜTLENME VE PROFESYONEL DEV-RİMCİLERİN ÖRGÜTÜ, ÖZÖRGÜT PARTİ.

«Her koşul altında ve her an, siyasi mücadeleye girişmekte ustalашmış güçlü bir örgüt olmadan, sağlam ilkelerle aydınlanmış ve azimle yürütölen, taktik diye adlandırılmaya layık o sistemli eylem planından sözedilemez.» (1)

Çağımızın en devrimci sınıfının politik iktidarı ele geçirip yukarıdan aşağıya kendi dünyasının ilişkilerini egemen kılabilmek için olan mücadelesinde, Lenin «proletaryanın elinde, iktidar savaşında örgütten başka silah yoktur» (2) der. Bu gerçek; günümüzde, içinde yaşatıldığı koşulları değiştirmek için mücadele eden proletaryanın yanısıra ezilen uluslar ve diğer dost güçler için de geçerlidir. Hakim olan ilişkileri parçalayarak yeni ilişkiler egemen kılmak isteyen tüm toplumsal güçlerin ellerindeki yegane ve güçlü silahları örgütleridir. Örgütlenmeksizin hiçbir ilişki kolay kolay değiştirilemeyeceği gibi güçlü mevziler bile elde edilemez.

Yaşanan toplumdaki egemen güçlerle şu veya bu biçimde çelişmesi olan tüm toplumsal kesimlerin bu çelişmelerinin çözümü ile ilgili ilk elde örgütlenmeleri zorunludur. Bu nedenle de hayatın her alanında mücadele o doğrultuda örgütlenmeyi zorunlu kılar. Ancak bu şekilde o alandaki mücadele bu mücadeleleri kendinde somutlaştıran mevzilere dönüşebilir. Aksi taktirde mücadeleler kendiliğinden mahalli mücadeleler olarak kalır ve mevzilere dönüşemez.

- 1) ISKRA (4) Aktaran Lenin / Ne Yapmalı? Hareketimizin Can Alıcı Sorunları, s. 62 / Sol yayınları I. Baskı, 1977 / Ankara.
- 2) Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, Marx-Engels-Lenin / s. 227 / Sol yay. I. Baskı / Ankara / 1979.

Günümüzde Marksist-Leninistlerin ideolojik-politik-ekonomik (Lenin ve Engels'in deyimiyle, ekonomik-teorik-politik) mücadele alanlarının yani hayatın her alanının kendi içeriğine uygun örgütlenmeleri vardır. Her alanda örgütlenmek zorunludur. Ama bu örgütler arasında-ki farkı onların eylemlerinin içeriği tayin eder.

İktidara yönelen sınıfın, iktidara yönelik mücadelesinde temel bir örgütü vardır. Bu örgüt birçok «örgütlerin toplamı --ama sadece aritmetik bir toplam değil karmaşık bir toplam--» olan partidir. İktidara yönelik mücadele eden her sosyal sınıfın bu mücadelede başarılı olmasındaki ön koşullardan biri parti örgütüdür. Çağımızda ezilen, sömürülen ve iktidara alternatif olan proletaryanın da ilk ve vazgeçilemez silahı partidir, yani özörgütüdür. Bu örgütün evrensel Leninist özellikleri vardır. Bu özellikler; yukarıdan aşağıya demir disiplinli çelik çekirdeklerden oluşturulması, federatif değil merkezci bir örgütlenme yapısı göstermesi ve parti içi işleyişte demokratik-merkeziyetçilik ilkesinin hayata geçirilmesi olarak kısaca özetlenebilir. Yani Lenin'in deyimiyle «demir disiplinli çelik çekirdeklerden» oluşumunda ilk kurallardan biri mücadele edilen hedef ile çelişkisi olan ve kendisine sosyalist diyen her kişinin veya yoğunluğun bir araya gelmesi değil, tam tersine sürecin başında «birleşmeden önce ve birleşebilmemiz için, herşeyden önce sağlam ve kesin sınır çizgilerini çizmemiz gerekir.» (3) Parti; ideolojik-politik-örgütsel olarak tüm tezlerde birlik içinde olan unsurlardan oluşmalıdır. Bu unsurlar görece özerklikler talep ederek federatif bir örgütlenmeyi değil, mutlak merkezci, tüm proleter devrimcileri kapsayan bir örgütlenmeyi amaçlamalı, bürokratism veya örgüt içi anarşizmi değil, işleyişte her iki sakıncayı da ortadan kaldıran demokratik-merkeziyetçiliği savunmalıdırlar. Ayrıca da demir bir disipline göğüs germek zorunda olan bu unsurların tek mesleklerinin devrimcilik olacağı konusunda da kendi-kendilerini ikna etmeleri gerekir. Proletarya partisinde yer almanın önemli koşullarından biri de her unsurun, partisnin proletaryanın iktidar mücadelesinde bünyesinde öncü müfrezeleri barındırmasına ve barındırmak zorunda olduğuna yürekten inanması gerekir. Bu öncülük, ideolojik-politik-askeri-örgütsel önderliktir. Çünkü, bu parti proletaryanın iktidar mücadelesinde hayati öneme sahiptir ve aksi takdirde Lenin'in aşağıya aldığımız belirlemelerinin dışına çıkarılır. Lenin'in parti ile ilgili belirlemelerine bakalım: «...1) Sürekliliği sağlayan sağlam bir önderler grubu olmaksızın hiçbir hareket yaşayamaz; 2) Kitleler mücadeleye ne kadar kendiliğinden katılmışsa... böyle bir örgüte o kadar acil ihtiyaç vardır ve bu örgüt o kadar sağlam olmalıdır... 3) Böyle bir örgüt, *esas olarak, profesyonelce devrimci faaliyette bulu-*

3) Lenin / Ne yapmalı H.C.S. s. 32 / Aktarıldığı Yer Iskra'nın Yayına Başlama Duyurusu/ Sol yay. I. Baskı / 1977 Ankara.

nan kimselerden meydana gelmelidir; 4) (Müstebit) bir devlette, böyle bir örgütün üyeliklerini profesyonelce devrimci faaliyette bulunan, siyasi polisle mücadele etmeye kendini profesyonelce hazırlamış kimselere ne kadar *hasredersek*, böyle bir örgütün ortadan kaldırılması o kadar zor olur, ve 5) Harekete katılabilecek ve aktif olarak çalışabilecek işçilerin ve toplumun diğer sınıflarından kimselerin sayısı o kadar fazla olur.» (4)

Lenin'in saptadığı bu özellikleri gözden geçirdiğimizde şunları görürüz :

Yukarıdan aşağı profesyonel devrimcilerce oluşturulan proletaryanın özörgütünde çalışma tarzı olarak legalite-illegalite buzul (Aysberg) (5) örneği hayata geçirildiğinde örgütte gizlilik esastır. Parti kendini her koşulda eyleme geçecek biçimde hazır tutar. Yani ne sağ sapma içinde olanların öngördüğü gibi eylemlerini salt burjuvazinin izin verdiği sınırlar içinde tutar; ne sol sapma içinde olanların önerdiği gibi legaliteyi hiçe sayarak sadece illegalite koşullarında hareket etmeyi önüne koyar. Proleter devrimci parti; hareket ettiği ülkenin tüm koşullarını göz önünde tutarak gizliliği esas almak koşuluyla burjuvazinin çizdiği sınırları da sonuna kadar zorlar.

Kitleler aktif olarak mücadelede yerlerini alsalar bile bu onların var olan örgütleriyle —özörgüt özelliği taşımayan örgütlerle— iktidarı ele geçirecekleri anlamına gelmez. Harekete geçen bu kitlelerin devrimci muhalefatinin yanlış yönleri kanallara edilmemesi ve gerçekten iktidara yönelmesi için yine de proletaryanın özörgütünün yaratılması zorunludur. Hiç bir zaman kitlelerin kendiliğinden olan mücadelesi *örgütsüz*; iktidarı ele geçiremez. Çünkü, proletaryanın iktidar mücadelesinde özörgütü, onun iktidarı ele geçirebilmesinin ön koşullarından biridir.

Bu, mücadelede oluşan ve mesleği devrimcilik olan unsurları içinde barındıran parti; bu mücadelede öncülük görevini üstlenir. Bu öncülük kavramı sadece mücadelenin dışında kalarak komuta etme olgusunu içermez. Öncülük kavramı partinin yığınların mücadelesinde özce proletaryanın iktidar mücadelesinde ideolojik-politik, askeri-örgütsel bir önderliği gerektirir. Bu örgüt bünyesinde sadece işçileri veya işçi kökenli olanları barındırmaz. Toplumun her kesiminden unsuru içerebilir. Bu konuda bir kez daha Lenin'e başvuralım: «...İşçiler arasında sosyal-demokrat bilincin olamayacağını söyledik. Bu bilinç onlara dışarıdan getirilmeliydi. Bütün ülkelerin tarihi göstermektedir ki; işçi sınıfı, salt, kendi çabasıyla sadece sendika bilincini, yani sendikalar içe-

4) Lenin / Aktaran SBKP Tarihi / s. 53-54 / P. D. Aydınlik Yay. / Ankara.

5) Aysbergin 1/4'ü su dışında, 3/4'ü su altındadır. Yani proletaryanın özörgütünde her koşulda buzula benzemek zorundadır. İlegal van. gizlilik esas alınmıştır.

risinde birleşmenin, işverenlere karşı mücadele etmenin ve hükümeti gerekli iş yasalarını çıkarmaya zorlamanın vb. gerekli olduğu inancını geliştirebilir. Oysa sosyalizm teorisi, mülk sahibi sınıfların eğitim görmüş temsilcileri tarafından, aydınlar tarafından geliştirilen, felsefi, tarihsel ve iktisadi teorilerden doğup gelişmiştir. Toplumsal konumlarıylâ, modern sosyalizmin kurucuları Marks ve Engels'in kendileri de, burjuva aydın tabakasına mensuptular.» (6) (abç)

Açıkçası, proletaryanın özörgütünde toplumun her kesiminden unsur bulunabilir. Fakat, bu unsurlar, işçi sınıfına bilinç taşıyan bu aydınlar, sınıf intiharından geçmiş, proletaryanın sömürsüz dünyasını kurmak doğrultusundaki mücadeleyi önlerine koymuş proleter devrimcilerdir.

Partileşme sürecinde ve partide bir müddet nicel olarak işçiler azınlıkta olabilir. Bunun süresi kesin zamanlama süreleri içinde sınırlandırılmaz. Amaç proletaryanın özörgütünde işçilerin nicel çoğunluğa da kavuşmalarıdır. Fakat amacın böyle saptanmış olması, bir partide işçiler çoğunluğa ulaşmadan o partiye proletaryanın partisi denmez anlamını doğurmaz. Lenin'in partisine bakıldığında; işçilerin ve toplumun diğer katmanlarından proleter devrimcilerin nicel durumları açıkça görülebilir. Partinin inşa, gelişim ve iktidara yöneldiğindeki konumunda işçilerin ve diğer toplumsal katmanlardan unsurların parti içindeki nicel konumları ve oranları sağ sapma içindeki oportünistlere en açık cevabı verir. Ve nedenini yine Lenin kendisi açıklar : «Biz bir sınıfın partisiyiz,... bu yüzden sınıfın hemen tümünün (savaşta, iç savaş döneminde sınıfın tümü) partimizin önderliğinde hareket etmesi, partimize mümkün olduğu kadar sıkı sıkıya bağlanması gerekir. Ama kapitalizm hüküm sürdükçe, bütün sınıfın ya da hemen hemen bütün sınıfın, kendi öncüsünün, sosyal-demokrat Parti'nin bilinç ve eylem seviyesine yükselebileceğini düşünmek hem Manilovizm (aşırı iyimserlik), hem de «khvostizm» (kuyrukçuluk) olur. Hiçbir aklı başında Sosyal-Demokrat, kapitalizmde, işçi sınıfının gelişmemiş kesimlerinin daha kolay anlayabileceği, ilkel bir sınıf örgütlenmesi olan sendika örgütlerinin bile bütün ya da hemen hemen bütün işçi sınıfını kucaklayamayacağından hiçbir zaman şüphe etmemiştir. Öncü ile ona eğilim gösteren kitleler arasındaki farkı gözden kaçırmak, öncünün her geçen gün genişleyen kitleleri durmadan bu en ileri seviyeye yükseltme görevini gözden kaçırmak, kendi kendini aldatmaktan, görevlerimizin büyüklüğünü görmezden gelmekten ve bu görevleri kısıtlamaktan başka bir şey değildir.» (7) İşçi sınıfının nicel ve nitel olarak geliştiği metropol ülkelerde bile sınıfın tümünün veya tümüne yakın bir kesiminin

6) Lenin / Ne yapmalı... / s. 42-43 / Sol yay.

7) Lenin / Aktaran SBKP Tarihi / s. 68-69.

kendi partisinde örgütlenmesi zorunluğunu getirmek devrimi gelmeyecek günlere erteleyenlerin ham hayalleridir. Özgörgütün diğer adını yine Lenin koymuştur :

— PROLETARYANIN ÖNCÜ PARTİSİ :

Başta da söyledik; işçilerin partide nicel olarak çoğunluğa kavuşmaları amaçlanır. Ama mücadele o güne ertelenemez. Her ülkenin özgül koşullarına göre işçilerin kendi örgütlerinde nicel çoğunluğa kavuşma süreleri uzar veya kısılır. Kapitalizmin son aşamasına ulaştığı metropol bir ülkede bu süre ne denli kısa ise; sömürge veya bağımlı, daha doğrusu, kapitalizmin dışarıdan müdahale ile geliştirildiği, egemen bulunduğu bir ülkede bu süreç o oranda uzundur. Tabii; bu durumda belirleyici bir etken de, o ülkenin proletaryasının nicel konumunun yanısıra nitel konumunun ulaştığı boyuttur.

Örneğin; işçi sınıfının nicel ve nitel olarak gelişmediği bir ülkede bu süreç bir Rusya'dan bir metropol Fransa'dan hatta bir Türkiye'den bile daha uzundur. Dolayısıyla bu ülkelerde uzun bir süre işçi hatta işçi kökenli olmayan proleter devrimciler proletaryanın partisinde nicel çoğunlukta olabilirler. ÇKP tarihi bu konuda açık bir örnektir. Çin'in birçok alanlarında ileri süreçlerde bile partinin o biriminde %90'ının üzerinde bir çoğunluk yoksul köylülükten proleter devrimcilerin elinde olmuştur.

Fakat bu durum, o partinin, eğer Leninist örgütün evrensel özelliklerini taşıyorsa proletarya partisi olmasını engellemez. Vazgeçilemez evrensel özellikler taşıyan proleter partinin bir tek «biçim»i yoktur. «Biçim» her ülkenin özgül koşullarının, bu koşulların belirlediği devrim tipinin öngördüğü kıstaslar içinde saptanır. Sovyetik tipi devrimin gündemde olduğu ülkelerde bile bu ülkeler arasındaki özgül farklılıklar «biçim»e yansır. Halk savaşı aşamasından geçerek kesintisiz aşamalı bir devrim öngörülen —somut koşulların, somut tahlili sonucu— ülkelerde bile bu örgütlenme «biçimlerinde» farklılıklar görülür. Stalin bu ikinci kategorideki yani sömürge veya bağımlı ülkelerdeki örgütlenmelerle ilgili görüşlerini; Fas (pre kapitalist ilişkilerin egemen olduğu ülkeler), Çin-Mısır (kapitalizmin girdiği, yarı-feodal ülkeler) ve Hindistan (sınıfların yani proletarya ve burjuvazinin daha netleştiği ülkeler) tipi örgütlenmeler olarak üçe ayırmıştır. (8)

Proleter devrimci öncüler mücadele içinde proletaryanın bağımsız örgütünü oluşturabilecekleri gibi; 1921-27 arası ÇKP'nin Kouming-

tang içindeki fonksiyonu gibi bir işlev de yüklenebilirler veya birçok Afrika ülkesinde anti-sömürgeci, anti-emperyalist olan, toplumun her kesiminden unsuru içeren cephe tipi örgütlenmelere de gidebilirler. Ama tüm bu süreçte Leninist örgütlenmenin evrensel kurallarını hayata geçirmek zorundadırlar.

Genel olarak saptanan hedef ile çelişmesi olan, en geniş muhalefeti çeşitli biçimlerde örgütlemeyi önerine koyan sosyalistler; sosyalistlerin en geniş birliğini de —ideolojik-politik-örgütsel tezlerle ilgili kesin sınırlar çerçevesinde— gündemleştirmek zorundadırlar. Aynı alanda —bütünde— aynı hedefe karşı, aynı program çerçevesinde savaşanların ayrı siyasi yapılar içinde örgütlenmeleri ayrılıkçılıktır, egemen sınıfların yedeğine nesnel olarak takılmaktır. *Çünkü aynı alanda aynı hedefe karşı, aynı program çerçevesinde savaşanların aynı siyasi yapı içinde örgütlenmeleri, mutlak tartışılmaz bir evrensel kuraldır. Aksini, ulusal, dini veya kişisel nedenlerle savunmak; sosyalist safları bölerek egemen sınıfların yedeğine takılmak anlamına gelir.*

Toparlarsak; proletaryanın iktidar mücadelesinde başlıca silahı olan parti, saptanan hedefe karşı aynı program gereği vuruşanların tümünü kapsayarak, çelik disipline uyan, meslekleri devrimcilik olan profesyonellerden oluşan, merkezci bir örgütlenme içinde demokratik merkezîyetçilik ilkeleri gereği işleyiş gösteren bir örgüttür. Bu evrensel özellikleri gösteren bu örgütlenme; ülkenin özgül koşulları, dayatan devrim anlayışı ve hatta aynı devrim anlayışının öngördüğü ülkeler özgül koşullarının gösterdiği özgüllükler gereği farklı «biçimler» gösterebilir.

II. KÜRDİSTAN DEVRİMİNDE ÖRGÜTLENME :

I. Emperyalist paylaşım sonrası 4'e parçalanan ve sömürgeleştirilen Kürdistan'da anti-sömürgeci muhalefet sürekli eyleme dönüşerek canlılığını korudu. Böylece de bu süreç boyunca eylemler arasındaki organiklik; yapay sınırlarla parçalanan Kürt ulusunun koruduğu organikliğin göstergelerinden biri olmuştur. Bu ulusal direnmeler, ayrı ayrı sömürgeci güçlere karşı verildikleri ilk bakışta göze çarpsa bile, nesnel olarak bir dayanışma içinde gerçekleştirildiklerinden Kürt ulusunun ve Kürdistan'ın konulan sınırlara rağmen organik birliğinin-bütünlüğünün göstergesi olmuştur. İlk kaba örnekler olarak şu dayanışmaları gösterebiliriz; 1919 yıllarında Kürdistan'ın Türkiye parçasında (Kuzey Kürdistan) Koçgiri direnmeleri sürdürülürken, Irak sınırları içindeki Kürdistan parçasında Berzenci önderliğindeki ulusal direnmeler mevziler kazanıyordu. Yine 30'larda Kürdistan'ın Türkiye parçasında Ağrı ulusal direnmeleri sürdürülürken, Kürdistan'ın İran parçasında

Simko önderliğindeki ulusal direnmeler ve de yine 40'ların ortasında Kuzey Kürdistan'da Ferzende hareketi sürdürülürken İran parçasında Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin inşa edildiği direnmeler sürdürülüyordu. Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşuna kadar Kürdistan bütünündeki eylemlerin dayanışması ve organikliği nesnel anlamda idi. Mehabad Kürt Cumhuriyeti evresi ve yıkılmasından sonraki süreçte bu organikliğe iradi müdahale edildi. Bu evrede, Berzenci önderliğindeki ulusal direnmenin yenilgisinin yaşandığı Kürdistan'ın Irak parçasında; aralarında kendisine Marksist-Leninist diyenlerin yanında, irili ufaklı birçok yoğunluklar vardır. İran KDP'nin Mehabad Kürt Cumhuriyeti evresi ve sonrasındaki gelişmeleri, Kürdistan'ın diğer parçalarına da merkezi örgütlenme anlamında müdahaleyi zorunlu kılıyordu. Ve akabinde Irak KDP kuruldu. Irak KDP amaçlanan merkezi örgütlenmeyi sağladı ve Güney Kürdistan'da kısa vadede yönlendirici duruma geçti. O süreçte Kürdistan'ın özgül koşulları sosyalistler açısından da Fas tipi bir örgütlenme içinde yer almayı zorunlu kılıyordu. Bu nedenle de KDP içinde Marksizme eğilimli unsurların yanısıra anti-sömürgeci, anti-emperyalist herkes yer alabiliyordu. Sosyalizme eğilim duyanların yapacakları ilk iş bu örgütlenme biçiminde kendi sınıf örgütlerinin evrensel özelliklerini egemen kılmak olmalıydı. Bunun gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini, KDP'ler daha yakından incelenip süreç içinde hangi sınıfın siyasi organizasyonu olma yolunda gelişme gösterdiğine değindiğimizde açıklayacağız. Suriye KDP'nin de varlık göstermesinden sonra 60'lı yıllarda Kürdistan'ın Türkiye parçasında da KDP kuruldu.

Ayrı ayrı parçalarda inşa edilip harekete geçirilmestne rağmen her dört parti de aynı tüzük ve program gereği hareket ediyor, kitlelere yöneliyordu. Bu partilerin inşaları İran'da kurulan ilk KDP'nin subjektif niyetlerle Kürdistan'ın diğer parçalarına müdahaleleri olarak değerlendirilemez. Tam tersine Kürdistan bütünündeki nesnel koşulların ve gelişimlerin zorunlu bir sonucu olarak bu örgütlenmeye gidilmiştir. Irak KDP kurulmadan çok önce, Güney Kürdistan'daki Kürt yurtseverleri, peşmergeleri silahlarını alarak canları pahasına İran'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde fiilen yer aldılar. Hakeza Kuzey Kürdistan'da KDP oluşturulmadan çok önce Kürt yurtseverleri, devrimcileri tüm olanakları ile Güney Kürdistan'daki mücadelenin içinde yer aldılar. Bu nedenle ilk olarak İran'da kurulup daha sonra diğer parçalarda da faaliyet gösteren ve nesnel olarak merkezi bir yapı gösteren KDP bu parçalarda varolan dipdiri bir potansiyeli örgütlemiştir ve bu potansiyeli kendi program hedefleri doğrultusunda hareket ettirmiştir.

KDP (ler) ile birlikte, Kürdistan devriminde oluşmaya başla-
yan bir anlama netleşmiştir. Başlayan bu yeni süreçte: egemen kılmak

bu anlayışın bir sonucu olarak aynı anda 4 sömürgeci devlete direnme yerine, şartların daha olgun olduğu bir alanda tüm güçlerin yığılması sonucu bir savaş tercih edilmiştir. Bu süreç boyunca da diğer alanlardaki potansiyel sıcak savaş içinde olan alan için bir «yedek» güç deposu olarak değerlendirilmiştir. Yalnız bu süreç içinde 50-60 arası, genel olarak Kürdistan'da anti-sömürgeci muhalefetin daha pasif olduğu, örgütlenmeye hız verdiği bir evredir. Örneğin; Irak KDP'nin bu evredeki gelişimi ortadadır. Bu evrenin daha pasif geçirilmesinin önemli bir nedeni de bu yıllarda emperyalist-kapitalist sistemin kendisine bağımlı ülkelerle olan ilişkilerindeki yöntem değişiklikleri sonucu Kürdistan'da da kapitalizmin metropol ülkelerdeki kapitalistleşme oranında bir gelişme göstermesidir. Genel olarak Kürdistan'ın tümünde de askeri işgal tamamlanmıştır. Kapitalizmin kazandığı bu yeni ivme sonucu bir süre önceki hareketlerde yer alan birçok egemen sınıftan unsur bu evrede sömürgecilerle kırıntılar uğruna işbirliğine geçmişlerdir. Kürdistan'daki mücadele içinde yer alan unsurların sosyal yapılarına ilişkin konumları da önemli ölçüde değişmiştir.

Fakat yine de ne 1950 sonraları ekonomik sömürden de pay alarak nicel olarak artan ve daha önce içinde yer aldıkları mücadelenin karşısına geçen işbirlikçiler; ne de geliştirilen kapitalizm (50'ler sonrası Türkiye ve İran'daki gelişmeler incelendiğinde açıkça görülür) Kürdistan'daki anti-sömürgeci muhalefetin organikliğini, bütünlüğünü parçalayamamıştır. Nitekim 50'li yılların sonlarında sıcak savaşa başlayan Güney Kürdistan'daki anti-sömürgeci muhalefetin içinde Kürdistan'daki anti-sömürgeci muhalefet birlikte yer almıştır.

Kürdistan'da bu kaynaşmalar, gelişmeler ve bunun doğal sonucu olarak örgütlenmelere gidilirken Kürdistan konusunda egemen durumdaki ulusların emekçi yığınlarının mücadeleleri de geliyordu. Fakat bu gelişmeler revizyonizm ve sosyal-şövenizmin egemen kılındığı gelişmeler idi. Bir TKP ve bir TUDEH örnek sayılabilir. Bu partiler kendi emekçi yığınları ve kadroları düzeyinde önemli sayılabilecek gelişmeler göstermişlerdi. Fakat Kürdistan'ı ve Kürdistan'daki devrimci muhalefeti nesnel olarak Kürdistan'lıların kendi insiyatiflerine ve egemen sınıflara terk etmişlerdi TUDEH'e haksızlık olmasın diye bir gerçeği vurgulayalım: Kürt MEHABAD Cumhuriyeti ve KDP'nin fonksiyonu bir vakıa haline geldikten sonra TUDEH Kürdistan'ı nesnel ve öznel olarak KDP'ye terketti. Ama TKP Kürdistan'ı nesnel olarak Kürdistan'lılara bıraktığı halde, öznel olarak eyleme dönüşen tavırlarında da görüldüğü gibi Kürdistan'ı sadece ve sadece Türk egemen sınıflarına ve onların tasarruflarına terkedilmeye layık görüyordu. Bu doğrultuda elinden geldiğince çabaladı ve üyesi olduğu Enternasyonal'de bu görüşlerini empose etmekten kaçınmadı. Fakat yine de Kürdistan'daki devrimci muhalefet KDP içinde (KDP'ler demiyoruz, çünkü 4 ayrı

KDP imiş gibi görünmesine rağmen aynı hedefe ulaşmak için aynı programla mücadele eden merkezi tek örgüt durumunda idi) örgütlenerek ve onun programı gereği hareket ediyorlardı. Dolayısıyla sayısı parmakla sayılacak kadar az olan aydınlar dışında KDP'ler içinde örgütlenen anti-sömürgeci muhalefet Marksist öğretiden bile habersiz mücadele ederken egemen ulus devrimcileri bu konuda önemli adımlar atmışlardı (sosyal-şövenizmin egemenliğine rağmen). Ve kendileri farkında olmadan sınıf savaşının zorunluluğunu, bu doğrultudaki kararlı direnmeleri Kürdistan'lı devrimcilere de sunuyorlardı. Ama sunulan bu değerler egemen ulus emekçilerine, devrimcilerine sunulduktan onlarca yıl sonra yine Kürdistan'lıların özel çabaları sonucu Kürdistan'a ulaşabilecekti. TKP Türk emekçi yığınları, TUDEH Fars emekçi yığınları içinde programlarının izin verdiği ölçüde savaşarak mevzilenirken; KDP'ye ve sömürgeci güçlere terkedilen Kürdistan'da sosyalizme gönül bağlayan aydınlar Fas tipi bir örgütlenme gibi görünen KDP'ler içinde üslenerek Kürdistan'da «sosyalist mücadeleyi» vermeye çalıştılar. KDP'nin programında içeriksiz kof bir hale getirilen çarpıcı maddeler ile, KDP'nin Fas tipi bir örgüt olamayacağını sosyalizm adına yola çıkan aydınlar kısa bir süre sonra göreceklerdi. (9)

Çünkü, programda yer aldığı halde eylemde somutlaştırılamayan cın «sol» belirlemeler bile bığ süre sonra süs eşyası olmaya mahkûmdur. Sosyalist örgütlenmede bir «biçim» olarak başvuru Fas tipi örgütlenmede de amaç Leninist örgütlenmenin evrensel özelliklerini bu örgüte egemen kılmaktır. Aksi takdirde bu örgütlenmenin KDP'de de olduğu gibi biçimsel benzerlik dışında Fas tipi örgütlenmelerle bir benzerliği kalmaz ve giderek burjuva siyasi aksiyonunun resmi organizasyonu haline gelir. Oysa Kürdistan'da KDP'ler içinde yer alan, sosyalizme eğilimli aydınlar; parlak belirlemelerin KDP'lerde «sosyalist» olarak bulunmaya ve KDP'nin çizdiği sınırlar içinde hareket etmeye yeteceğini sandılar. Ve bir süre sonra partideki egemen olan maddi güç; küçük burjuva aydınları ellerinde süs eşyası haline gelen polit büroya rağmen egemen manevi güç haline de geldi. Böylece de bu partide, Leninist ilkeleri egemen kılma adına yer alan aydınlar partinin hızla burjuva siyasi aksiyonunun organizasyonu haline getirilmesine nesnel olarak yardım ettiler. Kitleler ile bağ bile kuramadılar ve burjuva milliyetçilerinin kısa zaman içinde «sosyalistleri» katletmeye başlamasında bu durum net bir biçimde açığa çıktı. Polit-büroyu elde tutarak ve programa biriki çarpıcı madde koyarak sosyalizmi Kürdistan ve KDP'de egemen kılmaya çalışanlar, *birakalım sosyalizmi egemen kılmayı*, burjuva milliyetçileri kendilerini imhaya yöneldiğinde bir kitle desteğinden bile yoksun kaldılar. Ve bu esnada küçük burjuva aydınlarının ev-

9, Irak KDP'nin programında ilk yıllarında bir madde olarak; Marksizm-Leninizmden yararlanılacağı yazılıyordu.

rensel karakteristik özelliklerini göstermekten öteye gidemediler. Birlikte hareket, edilen başka sınıfların (burjuvazinin) siyasi temsilcilerine tam güven Kürdistan devrimindeki bir sürecin sosyalizm adına yola çıkan küçük burjuva aydınlarına böylece pahalıya mal oldu.

Burjuva milliyetçilerinin çizdiği sınırla hapsedilen bu unsurlar, burjuva milliyetçileri açısından işe yaramaz hale gelip, tehlike olarak değerlendirildikleri zaman işe fiziki imhayı da içeren bir imha eylemi ile karşı-karşıya kaldılar. Tabii bu imhalar, sadece bu aydınlarla değil genel olarak sosyalizme yönelik idi ve Kürdistan devriminde sosyalist mücadelede gedikler açan imhalar oldu. Böylece tüm Kürdistan'lıların anti-sömürgeci muhalefetlerinin eyleme dönüştürülmesinin bir biçimi olarak Güney Kürdistan'daki silahlı mücadele devam ettiriliyordu. Merkezileşen KDP bu mücadelede tam bir egemenlik sağlamış durumdaydı. Egemen ulus devrimcilerinin de nesnel yardımı ile KDP, Kürdistan devriminin tartışılmaz ve alternatifsiz önderi olarak 70'li yıllara geldi. KDP sınıfsal karakterinin, tüm uzlaşmacılığı, anti-komünistliği ile Kürdistan devriminde en geniş muhalefete hitap ederek bu devrimci muhalefetin anti-sömürgeci potansiyelini kendi programı içeriğine bağlı olarak hovardaca harcıyor, dilediği tasarruflara yöneliyordu.

Bu süreç boyunca küçük burjuva aydınların, sosyalizmden bahsetmelerine rağmen, sosyalist içerikten yoksun tepkileri oldu. Ama bu tepkiler hep sonunda, burjuva milliyetçi aksiyonunun daha da meşrulasmasına yaradı. Talabani ve yandaşlarının, Dr. Şivan'ın Kuzey Kürdistan'dan kaynaklanan ve Kürdistan'ın İran parçasında İsmail Şerifzade ve yoldaşlarının tepkileri her seferinde beklenen sonuç yerine, bu unsurları fiili burjuva milliyetçilerinin imhaları ile karşılaştırdı. Bu tepkiler emekçi yığınlar içinde beklenen yankıyı bulamadıkları gibi bir yerde KDP vasıtasıyla burjuva milliyetçi aksiyonun daha da meşrulaşıp palazlanmasına neden oldular. Her üç tepkiyi gösteren unsurlar da sosyalizm adına hareket ediyorlardı. Fakat yine de Talabani ve yandaşlarının tepkisi o evrede sosyalistlere verebileceği en büyük zararı vermekle kalmayıp, her üç tepki içinde burjuva milliyetçi aksiyonu en fazla güçlendiren ve meşrulaştıran tepki olmuştur. Bu tepkide; küçük burjuva aydınlarının tüm özelliklerini görmek mümkündür —kararsızlık, korkaklık yani her küçük burjuva aydını gibi girdiği kavganın en keskin anında kendine özgü deyişi ile «gāvura kızıp oruç yiye» bilmek—.

İran'daki Kürdistan'dan yükselen tepki daha tutarlı olmuştur. İsmail Şerifzade yeni bir örgütlenme düşüncesi ile merkezi örgütlenmeye —burjuva milliyetçi aksiyonun organizasyonu haline gelen KDP ve yönetimine— karşı çıkmaya çalışmıştır. Ve bu tepki bir anlamda amacına ulaşmıştır. Çünkü o süreçte 67-68 yıllarında henüz burjuva milliyetçilerinin uzlaşmacı karakterlerini açığa vurmaları için zama-

nın erken olmasına rağmen, bu hareketi bastırmak için burjuva milliyetçi aksiyon SAVAK ile anlaşmasını açığa çıkarmak zorunda kalmıştır. Böylece de burjuva siyasi aksiyon bugün bile halâ altından kalkmadığı ve gerekçelendiremediği bir eyleme başvurmuştur. Günümüzde İran parçasındaki KDP aynı programa sahip olmasına rağmen Geçici Komite ile ilişkilerini Kürdistan'daki tepkiden korktuğu için açık açık sürdürememektedir. Fakat tüm bu olumluluklara rağmen İsmail Şerifzade ve yoldaşlarının tepkisi de o süreçte amaçlanan sonuca ulaşamamıştır, emekçi yığınlar içinde o evrede proleter devrimci hareket bağımsız bir hareket olarak varlık gösterememiştir.

Kuzey Kürdistan'dan yükselen Dr. Şivan'ın hareketi ise; kişi olarak Dr. Şivan öznel anlamda sosyalist mücadeleyi önüne koymuş görünmesine rağmen ihtilâlcı yapısı dışında diğer tezleri ile burjuva milliyetçi aksiyonun dışına çıkamamıştır. Ve burjuva milliyetçileri açısından tehlike olmaya başladığı süreçte de bir provokasyon sonucu yandaşları ile birlikte tüm Kürdistan'ın gözünün içine bakıla bakıla katledilmiştir. Tabii bu evredeki bu gelişmeler egemen ulus devrimcilerini asla ilgilendirmemiştir: Dr. Şivan, İsmail Şerifzade ve yoldaşları niçin katledilmişlerdir? Bu tip soruları gündemleştirmeye bile, egemen ulus devrimcileri gerek duymamışlardır. Anlayışları gereği; Kürdistan'da vuruşan her unsura milliyetçi dediklerine göre «milliyetçilerin birbirlerini kırmaları» egemen ulus devrimcilerini hiç ilgilendirmemiştir.

Bu evrede başka bir gelişme olmuştur; Kürdistan'da geliştirilen kapitalist ilişkilere bağlı olarak aydınların nicel sayısı da artmıştır. Bunların sınıfsal konumları 50 öncesi veya 50-60 arası aydınlarınkinden farklı olmuştur. Bu unsurlar Kürdistan bütününden metropole gittiklerinde sol içinde yer almışlardır. Yine bu ülkelerdeki 60 sonrası (İran ve Türkiye en açık iki örnektir. Irak'ı saymıyoruz çünkü, aynı yıllarda Irak'a bırakılan Kürdistan parçasında sıcak savaş vardır. Ve bu parçada Marksizme eğilim duyan unsurlar sıcak savaşın içinde olmuşlardır) görece demokratik ortamda egemen ulus devrimci hareketinde de olumlu gelişmeler görülmüştür. En azından Marksist klasikler Kürt aydınlarına da ulaşabilecek biçimde artmıştır, çevirileri yapılmıştır.

Fakat bu aydınlar sol içinde yer alarak genel olarak Marksizme eğilim duyarken egemen ulus sollarındaki bir olumsuzluk içinde de yer alıyorlardı. Egemen ulus sollarında bariz görünen bir sosyal-şövenizm etkinliğini sürdürmeye devam ediyordu. Kürdistan'dan gelip metropolde sol içinde yer alan unsurlar da bu sosyal şövenizmden kendilerine düşen payı aldılar.

70'li yılların başlarında, Kürdistan devriminde vuruşan ve nesnel olarak en geniş muhalif kitlelere hitap etme durumunda olan ve Marksizm uğruna savaş verdiğini iddia eden unsurlar şu veya

bu biçimde imha edilirken; metropollerde bulunan ve sol içinde yer almaya başlayan Kürdistan'lı aydınlar Kürdistan devrimine egemen ulus devrimcilerinin sosyal-şoven gözlüğünden bakıyorlardı. Bu bakışın adı da sosyalizm olarak konmuştu. *Dolayısıyla tüm metropollerde, en yalın biçimi ile de Türkiye'de sosyalist olma egemen ulus devrimci hareketi içinde bulunmak ile özdeş tutuluyordu.* Genel olarak burjuva milliyetçi aksiyonunun (KDP'nin) Kürdistan'daki egemenliğine tepki duyan metropole gelmiş bulunan Kürdistan'lı aydınlar bu tepkilerini sosyal-şovenizmin egemenliğindeki egemen ulus solları içinde yer alarak hayata geçirdiler. Bu esnada, bu aksiyonların egemen ulus emekçilerinin kuruluşundaki yerine bile bakılmadı, tabelasında sosyalistlik yazılı olan her hangi biri seçiliyordu ve böylece Kürdistan'lı aydınlar milliyetçi olmadıklarını kanıtlamaya çalışıyorlardı. O andaki sosyalist siyasi bilinç daha fazlasını yapmaya zaten yetmiyordu. Bu durumu ise egemen ulus solu; «İşte biz de Kürdistan'da örgütlendik» diyerek programlarına bakmaksızın çöşkuyla karşılıyordu.

Kürdistan'lı aydınlar ise siyasi bilinçle yakınlaştıkları oranda bir karmaşıklık içinde kalıyorlardı. Bu karmaşıklık tam bir çözümsüzlük olarak ortaya çıkıyordu. Zaman zaman bu unsurlar, egemen ulus devrimci yoğunlukları içinde, sosyalist patentli bir hareket içinde yer almalarına rağmen neden KDP'nin etkinliğinin kırılmadığını kavrayamıyorlardı. Bu rahatsızlığa da o evrede tek cevap vererek kendilerini «rahatlatıyorlardı». Bu cevap; «her süreçte sosyalistler dünyayı değiştirme mücadelelerinde kendi özörgütlerini kurarlar, kurmak zorundadırlar, ancak bu şekilde sosyalistler iktidar mücadelesinde alternatif olabilirler. Kürdistan'da da KDP'ler, yani burjuva siyasi aksiyonunun organizasyonu dışında bir organizasyon olmadığına göre ezen ulus devrimcilerinin siyasi aksiyonlarından herhangi birinin içinde yer alınarak ancak sosyalist olunabilir» idi.

Oysa bu cevap en kolay, en kaçak cevap idi ve bu cevabı vererek *anti-Marksist eylemlere Marksist yapı egemen kılınmazdı, hatta kılıf bile olamazdı.* Bu cevap ile Marksist'lerin temel emredici bir kuralı ortadan kaldırılıyordu. Bu emredici kural gereği, sosyalistler en kolay mücadele edecekleri alanları değil, değiştiren en yararlı olabilecekleri alanları seçerlerdi. *İkinci olarak;* sosyalistler hiçbir devrimci muhalefeti sınıf düşmanlarına terketmezler, her devrimci muhalefetin içinde yer almak ve bu muhalefeti kendi sınıf potalarına kanallı etmek zorundadırlar. *Bu nedenle de devrimci muhalefetin görüldüğü hiçbir alandan kaçılarak, bu muhalefet o süreçte ileri olsa bile sınıf düşmanlarına terkedilemezdi.* Bu nedenle de dışarda gazel okuyarak değil bizzatıhi o devrimci muhalefetin göbeğinde kalınarak o devrimci muhalefeti sosyalist mücadelenin potasına aktarmak mümkündür. İşte bu emredici kural; egemen ulus solları içinde yer

alan Kürdistan'lı aydınlarca uzun süre görülemedi. Bu aydınlar egemen sınıflara karşı verilen mücadelelerde ölümü göğüslemelerine rağmen nesnel olarak Kürdistan sorununda KDP'ye ve burjuva milliyetçiliğine karşı aynı yürekliliği gösteremediler. Kürdistan ve Kürdistan'daki nesnel durumu ve de devrimci muhalefeti KDP'ye terketmek yol sayılarak, egemen sınıfların militarize güçlerine karşı savaşıarak yüreklilik yani Marksist yürekliliğin gösterilebileceği sanıldı.

Bu olumsuzluklarda ana etmen; Kürdistan'lı devrimcilerin teorik yetersizlikleri, içinde yer aldıkları egemen ulus devrimci yoğunlukların-daki hakim sosyal şövenizm ve proletarya özörgütü denince, tek biçimin anlaşılması idi. Fakat yine de bu çerçeve içinde hapsolmak istemeyen Kürdistan'lı aydınların yer yer net sınırlara sahip olmamasına rağmen tepkileri görüldü. Türkiye'deki DDKO'lar bu tepkilere bir örnektir. Yine de bu süreçte tezlerin netleştiği söylenemez.

Metropollerdeki aydınlar bu çözümsüzlükler ile karşı-karşıya iken ve kendilerine Marksizmin sınırları doğrultusunda bir çözüm arayışı içinde iken bu çaba esnasında Kürdistan'lı aydınlar hep yalnız bırakıldılar, egemen ulus devrimcileri bu çözümsüzlüklere ortak çözüm bulmak konusunda parmaklarını bile kıpırdatmadılar. Oysa aynı evrede Kürdistan devriminde sınıf savaşı politik bağ'anda önemli boyutlara ulaşmıştı.

İsmail Şerifzade'lerin, Dr. Şivan'ların, Talabani'lerin ve de yoldaşlarının mücadele ettikleri evrede cevap veremedikleri ve imhalarına neden olan sorun çözümlenmeye başlıyor. Kürdistan devriminde yer almak için illede burjuva siyasi aksiyonunun sınırları çerçevesinde savaşılmamasının gerekmediği kavranılıyordu. Aynı evrede başka birşey daha yani; sosyalist olmak için illede egemen ulus devrimcilerinin siyasi aksiyonları içinde kalmak gibi bir zorunluluğun olmadığı da kavranılmaya başlanıyordu. Marksizmin evrensel karakteri; Marksizmi bir ulusa veya birkaç ulus devrimcisine hibe etmiyordu. Savaşılan ülkede proletaryanın sınıf çıkarları gözetiliyorsa; dünyanın neresinde ve hangi devrimci muhalefeti içinde varoluşulursa varuulsun eğer enternasyonalizm gereği savaşılyorsa Marksist olmanın mümkün olduğu gerçeği kavranılmaya başlandı. Böylece de Kürdistan'lı proleter devrimciler arasında sosyalist siyasi bilinç yerli yerine oturdukça, Kürdistan'lı proleter devrimciler dünyaya egemen ulus devrimcilerinin gözlükleriyle değil sosyalizmin gözlüğü ile bakmaya başladılar. Egemen sınıflara karşı, programsız yığıtçe savaşmanın ve egemen ulus solu içinde yer almanın sosyalistliğe yetmeyeceğini gördüler. Bununla birlikte bir konu açığa çıkıyordu; *ayrı örgütlenme mi, birlikte örgütlenme mi?* Neye ayrı örgütlenme, neye birlikte örgütlenme denir? Başka bir deyişle neye göre birlikte veya ayrı örgütlenme?

İşte bu sorulara cevap vermeye başlayan Kürdistan'lı devrimciler savaşmak zorunda oldukları alan ile ilgili Marksizmin neyi emrettiğini kavramaya başladılar. Ve bu emredici ilke, binlerin katledilmesine mal olarak Kürdistan'lı devrimciler açısından netleşmeye başlıyordu. Böylece iki temel soruya cevap veriliyordu :

— Sosyalistler aynı alanda, aynı organik bütünlüğü parçalamadan, aynı hedefe karşı vuruşan sosyalist güçleri aynı program gereği örgütlemek zorundadırlar. Bütün'ü parçalayarak örgütlenmek veya bir talebi öne sürmek anti-Marksist bir önermedir. Peki vuruşulan Kürdistan hangi bütünün parçasıdır?

— Ve ikincisi; devrimci muhalefetin bulunduğu bu alanda en yararlı bir biçimde sosyalist mücadeleyi sürdürmek mümkünken, bu muhalefeti sınıf düşmanlarına terkederek sosyalist olmak mümkün müdür? Veya bu sorunun daha çarpıcı bir biçimde sorulması gerekirse; organik bütünlük gösteren ve nesnel olarak sosyalistlerce proletaryanın sınıf düşmanlarına terkedilen bir devrimci muhalefet varsa bu muhalefet, içinde yer alınarak mı yoksa dışardan gazel okunarak mı, sosyalist potaya kanalize edilebilir?

İşte bu sorulara verilen cevaplar Kürdistan devriminin Kürdistan'lı sosyalistlerin önüne koyduğu örgütlenmeyi somutlaştırmaktadır.

— KÜRDİSTAN DEVRİMİNDE AYRI ÖRGÜTLENME, MARKSİST ÖRGÜTLENME

Uzun müddet çözümsüzlük ile karşı-karşıya olan sorunların cevapları nihayet Kürdistan'lı devrimciler açısından açığa çıkıyordu. Aşağıda kısaca sıralayacağımız olgular tesbit edildikten sonra, Kürdistan devriminde birlikte örgütlenme, ayrı örgütlenme sorularına cevap verilebiliyordu.

— Kürdistan; 1. Paylaşım sonrası yapay sınırlarla 4'e bölünüp, her parçası ayrı-ayrı sömürgeci devletlerin tasarrufuna terkedildiği halde geçen uzun süreye rağmen organik bütünlüğünü korumuştur. Yapay sınırlarla ait kılınmaya çalışılan «bütün»lerin değil, aralarındaki yapay sınırlara rağmen Kürdistan'ın parçası, *Kürdistan Bütünü*n parçaları olarak kalmaya devam etmiştir. Örneğin, Kuzey Kürdistan, Türk sömürgecilerinin tüm çabalarına rağmen çizilen misak-ı milli sınırları içindeki «bütün»ün bir parçası haline getirilememiş, Kürdistan bütün'ünün bir parçası olarak kalmaya devam etmiştir. Bu durum, parça-bütün ilişkilerini tüm eylemlerinde göz önünde bulundurmamak zorunda olan devrimciler açısından daha fazla gözardı edilemezdi. *Vuruşulması amaçlanan parçanın hangi bütüne tabi olduğu mücadelenin başında,*

devrimci muhalefeti parçalamamak için, göz önüne alınmak durumundadır. Aksi taktirde ne kadar sol sloganlarla hareket edilirse edilsin bütün parça ilişkisi ve en geniş devrimci muhalefetin örgütlenmesi zorunluluğu gözardı edilmiş olur. Bu yakalanan birinci olgu idi.

— *İkinci olarak; her dört parçadaki egemen ulus devrimcileri de bu uzun süre zarfında, kendilerinin mücadeleyi önlerine koydukları sınırlar içinde «hapsedilen» Kürdistan'ın parçalarında mücadeleye girmeye gerek duymamışlardır. Her dört egemen ulus devrimcileri de Kürdistan'ın bu süre zarfında örgütlenmesinde bile bütünlüğünü korumasında nesnel olarak ellerinden geleni yapmışlardır. Sınıf tahlillerinde devrim anlayışlarında, sosyolojik araştırmalarda bile Kürdistan 50 yılı aşkın bir süre es geçilmiştir. Kürdistan ve Kürdistan'ın kendi sınırları içinde kalan parçalarındaki devrimci muhalefeti, egemen ulus devrimcileri, bırakalım Marksist örgütlenme açısından, ittifak ilişkileri açısından bile hesaba katmamışlardır. Ezilen Kürt Ulsu, ezen ulus devrimcilerince sömürgeci egemen sınıfların her türlü tasarrufuna bırakıldığı gibi, Kürdistan'daki devrimci muhalefet de oldukça uzun sayılabilecek bu sürede Kürdistan'lılara, onların «insafına» terkedilmiştir.*

Nesnel olarak, Kürdistan'ın ayrı bir bütün olduğunu istisnasız hep si hem programlarında hem tezlerinde kabul etmişlerdir. 70'li yıllardan sonra Kürdistan'lı proleter devrimcilerin Kürdistan bütününe Marksist olarak müdahalelerinden sonra, Kürdistan kısa sürede egemen ulus solları açısından görülmeye değer bir alan haline gelmiş, «kıymet» lenmiştir. Tabi egemen ulus devrimcilerinin bu yeni bakışları da yine, Kürdistan'daki devrimci muhalefeti sosyalist potaya kanallize etme amacını taşımaktan çok, tahrip, karalayıcı özellik taşımaktadır. Varolan sosyal-şöven bakış açılarına «yeni» bir ölçü de koymuşlardır; bu ölçü o güne kadar bütünlüğü nesnel olarak kabul edilen Kürdistan'da savaşanların Marksist olamayacakları ile ilgilidir. Yine nesnel olarak Marksist olmanın tek ölçüsünün egemen ulus devrimci siyasi yoğunluklarından biri içinde yer almak olarak saptanan bir ölçü gündemleştirilmiştir. Bu da Kürdistan bütününde milliyetçi aksiyonlar dışında Marksist bir aksiyonun olamayacağı anlamına getirilmektedir. Dolayısıyla, Kürdistan dünya devrimci hareketinde özel bir bütün olarak sınıf mücadelesinin var olamayacağı bir ülke olarak saptanıyordu. Bu özellik; yani milliyetçiler dışında örgütlenmeye «sosyalistler» tarafından Kürdistan'da gidilemeyeceği iddiasıdır. Oysa onlarca yıl Kürdistan'ı kendi bütünleri dışında görerek, Kürdistan'ın bir bütün olarak örgütlenmesine en fazla uğraş verenlerin başında bizzat egemen ulus devrimcileri gelmektedir! Buna rağmen bu bütünü nesnel olarak sınıfsız bir bütün olarak değerlendirmeyi günümüzde de tercih ediyorlar.

— *Üçüncü olgu; Kürdistan'lı proleter devrimcilerin uzun müddet çözümsüz bıraktıkları, hesaba katmadıkları, 60'lı yıllardan sonra bir-*

çok devrimci aydının sosyalizm adına yola çıktıkları halde burjuva milliyetçileri tarafından katliamlarını kolaylaştıran *olgudur*. Bu çözümsüzlük de yine; sosyalist siyasi bilincin yetersizliği, Kürdistan devriminin yerli yerine oturtulamaması ve giderek Kürdistan'daki gelişmelerin özellikle politik platformda hızlanan sınıf savaşının görülememesinden kaynaklanıyordu. Uzun müddet bu çözümsüzlükler karşısında bunalan Kürdistan'lı devrimciler çözüm yolunu Kürdistan'ı terketmekte buldular.

40'lı yıllarda Kürdistan devriminde yaşanan koşulların bir sonucu olarak baş vurulan ve Fas tipi örgütlenme biçimi olarak düşünülen KDP'nin daha önce saydığımız nedenlerle burjuva milliyetçi siyasi aksiyonunun organizasyonu haline gelmesi bu gerçeğin karşısında proleter devrimci çözümü göremeyen Kürdistan'lı aydınları tam bir çözümsüzlük içine itiyordu. Fakat sosyalist siyasi bilinç beyinlerde egemenliğini kurduktan sonra, Kürdistan'lı devrimciler hızla Kürdistan devrimine baktıklarında gözlerine taktıkları küçük burjuva gözlükleri atmaya başladılar. Kürdistan devriminde sınıf savaşının hızlandığı yeni bir evreye girildiği, proletaryanın örgütlenmesinin evrensel ilkelerinin tek bir «biçim» içinde sıkışıp, bunalmaya izin vermediği görüldü. Bu bakış açısı Kürdistan'ın tüm parçalarındaki devrimcilerce yaklaşık evrelerde gözönüne alındı.

Ve Kürdistan'dan kaçılarak, Kürdistan terkedilerek değil bizatihi Kürdistan içinde yer alınarak, hem sömürgecilere, hem de Kürdistan'da taht kuran burjuva siyasi organizasyona karşı mücadele etmek mümkündür dendi. Yalnız bu kez; daha önce sosyalizm adına yola çıkıp, burjuva milliyetçilerinin sınırları içine hasedilen aydınların içine düştüğü zaaf gösterilmeyecekti. O güne kadar Kürdistan devrimine layık görülen tek örgüt KDP içinde yer alınarak, giderek burjuva siyasi aksiyonunun programının ve çizdiği sınırların içine hapsolünmüyor; Kürdistan devriminde, sömürgecilere ve Kürdistan'daki işbirlikçilere, emperyalistlere, feodallere karşı mücadele eden, Kürdistan devriminde de önderlik konusunda anti-sömürgeci muhalefetin içinde KDP'ye karşı bir alternatif olarak proletaryanın özörgütünün inşa edilmesi süreci başlatılacaktı. *Artık Proleter devrimciler bağımsız sosyalist siyasi bir yoğunluk olarak aktif biçimde Kürdistan devriminde yer almayı gündemleştiriyorlardı.* Böylece Kürdistan'lı devrimciler, Kürdistan devrimine bir yerde tepki ile yaklaşmalarına neden olan örgütlenme konusundaki tek ve mutlak biçimmiş gibi gösterilen KDP zincirini parçalıyorlardı. Böylece dünya devrimci hareketinde bir bütün olarak görülen Kürdistan'da da tüm dünyadaki sınıf savaşının gereklerinin yerine getirilmesi görevi Kürdistan'lı proleter devrimcilerce kavrandı.

Böylece Kürdistan devriminde yeni bir evre başlatılıyordu. *Merkezi örgütlenmenin devrimin bir ön koşulu olarak dayattığı Kürdistan*

devriminde proletaryanın özörgütü de merkezileşerek emekçi yığınların karşısına gerçek kurtuluşlarında bir alternatif olarak yer almak durumundaydı. Sosyalistliğin evrensel bir kuralı; sosyalistlere, var olan devrimci muhalefete kendi öznel yargılarını bir yana bırakarak yüreklice müdahale etmeyi emreder: Kürdistan'lı devrimciler de eğer sosyalist mücadeleden, sosyalist olmaktan söz ediyorlarsa *en yararlı olacakları alanda*, Kürdistan'daki devrimci muhalefete, *bu muhalefetin içinde yer alarak müdahale etmek zorundadırlar*. Egemen ulus devrimcilerinin tüm anti-Marksist empozelerine rağmen kararlı Kürdistan'lı proleter devrimciler bu en zor görevi üstlenmek zorundadırlar.

— Kürdistan devrimiyle ilgili olumlu yaklaşımların sağlanması uzun müddet engelleyen bir olgu da; Kürdistan'ın her parçasının 23'ler sonrası ayrı ulustan egemen sınıflara terkedilmesi olayı idi. Bu olgu gereği; Kürdistan'ın her parçasının ekonomik-politik-sosyal farklı süreçlere girmesi gerekir ve dolayısıyla Kürdistan bütünlüğünün bozulması gerekir, dolayısıyla her parça devriminin, o parçanın ait bulunduğu «ülke» sınırlarındaki devrime tabi olması gerekir dendi. Ve tüm bu sorular Kürdistan'lı proleter devrimcilerin kafasında uzun müddet soru işaretleri olarak yer aldı.

Doğru; İran parçasındaki Kürdistanlıları ilk elde Türk egemen sınıfları ve bu parçada kalan işbirlikçiler direk olarak sömürüyordu; ama her hangi bir parçadaki ekonomik-politik sömürüye başkaldırıta 4 ülkenin egemen sınıfları ve Kürdistan'daki işbirlikçileri birlikte müdahale ediyorlardı. Ve bu günümüze kadar hep böyle devam edegeldi.

Fars emekçilerinin bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm mücadelesine, Türk egemen sınıfları emperyalist dayanışma gereği müdahale ettikleri halde, Kürdistan'daki en ufak bir kıpırdanmaya 4 parçanın sömürgeci güçleri, özgül bir sorunları olarak müdahale ettiler, müdahale etmeye devam ediyorlar. İlk bakışta, Kürdistan'ın İran parçasına ekonomik-politik müdahale etmez gibi görünen diğer üç parçanın bırakıldığı egemen sınıflar, bu süreç boyunca günümüzde olduğu gibi Kürdistan'daki ekonomik-politik-sosyal her kıpırdanmada kendi ülkelelerinin iç sorunu imişçesine müdahale etmişlerdir, günümüzde de bu müdahalelerini sürdürüyorlar. Bu nedenle de ilk elde salt Fars egemen sınıflarına ve Kürdistan'daki işbirlikçilerine karşı direnişi başlatan Doğu Kürdistan'daki anti-sömürgeci güçler kısa sürede karşılarında, Türk, Arap ve Fars egemen sınıflarını görmektedir. Bu egemen sınıflar da o direnişi kendi sınırları içindeki bir direniş olarak değerlendirip birlikte müdahale ederler.

Güney Kürdistan'daki silahlı mücadeleye, Kuzey Kürdistan'daki tüm mücadelelerde —Ağrı isyanındaki ortak tavrı en

açık örnektir— olduğu gibi günümüzde de Doğu Kürdistan'daki anti-sömürgeci mücadeleye yine dört merkezi otorite birlikte müdahale etmişler ve örneğin TC'nin başbakanı «Orta-Doğu'nun haritası değişebilir» diyerek kendi korkularını ve neden birlikte müdahale etme zorunluluğunu hissettiklerinin gerekçesini vurgulamıştır.

Bu nedenle, Kürdistan'ın her hangi bir alanında başlatılan anti-sömürgeci silahlı mücadele o ülkenin egemen sınıflarının ve işbirlikçilerinin yanısıra, Kürdistan'da sömürgeci statüyü devam ettiren diğer üç devletin sahibi egemen sınıfları da özgül bağlamda hesaba katmak zorundadır.

Aynı biçimde Kürdistan devriminin itici güçleri, bir parçada verdikleri mücadelede, egemen ulusların emekçi yığınlarını da özgül müttefik olarak görmek, gözönüne almak zorundadırlar. Aksi takdirde Güney Kürdistan'ın başına gelenler —tek neden bu olmamakla birlikte— bu yeni mücadelenin de başına gelir. Kürdistan'daki anti-sömürgeci mücadelede önderliği elinde bulunduran burjuva milliyetçi unsurlar dilediklerince her fırsatta bizim «Türkiye ile alış verişimiz yok» desinler.

Ama en az onlar kadar Türk egemen sınıfları da Güney Kürdistan'daki mücadelenin Irak sınırları ile sınırlı olmadığını, kendisinin de bir iç sorunu olduğunu hep gözönünde tuttu ve müdahalesini de bu bağlamda sürdürdü. Egemen sınıfların bu duyarlılığını ne egemen ulus devrimcileri, ne de Kürdistan devrimine o süreçte önderlik eden burjuva milliyetçi organizasyonu —bu ikincisi karakteri gereği bu işi yapamazdı da— gösteremediler. Böylece Kürdistan devriminin özgül müttefikleri mücadele saflarında yer alamadı ve de hedef küçültülüp netleştirileceğine olabildiğince karartıldı.

Önderlik iddiasındaki proleter devrimciler, Kürdistan devriminin özgül hedefini saptamak zorunda oldukları gibi, özgül müttefikleri de yerli yerine oturtmak zorundadırlar. Mücadelenin karakteri, hedefleri, itici güçleri ve örgütlenme anlayışı saptandığında Kürdistan devriminin evreleri de saptanabilir. Bu evrelerde, mücadeleyi günümüzde silahlı olarak sürdüren Doğu Kürdistan'daki devrimci muhalefet; ilk hedef olarak saptadıkları Fars egemen sınıflarının yanı sıra Arap ve Türk egemen sınıflarını, bunların kan bağları ve ilişkilerini de gözönüne alarak gelişim çizgisini izlemelidir. İlk elde Kürdistan'ın İran parçasındaki sömürge Kürdistanlıları Fars egemen sınıfları ekonomik-politik-ideolojik olarak sömürmektedir. Dolayısıyla Doğu Kürdistan'daki devrimci muhalefet ilk elde bunlara karşı örgütlenir ama muhalefetin eyleme dönüştüğü anda, saptanan hedef içinde Arap ve Türk egemen sınıfları da yerlerini alırlar. Kürdistan devriminin hedefi bu özelliği gözönüne alınmadan saptandığında hedefin netleşmesinden söz etmek mümkün

değildir. Hedef netleştirilip her yanıyla, tüm ilişkileri ve kan bağlarıyla görölmediğinde ise, güçlenecek olan vuruşulması gereken güçler olacaktır.

İlk elde Kürdistan devriminde sosyalistlerin bağımsız bir siyaset olarak örgütlenmelerine engel olan; her parçanın ayrı ayrı ulus egemen sınıflarınca sömürüldüğü olgusu, Kürdistan devriminin hedefi netleştirildiğinde örgütlenme olgusunu hızlandıran bir öge haline gelmiştir. Aksı olan bakış açısı devam ettirildiğinde Kürdistan devrimindeki potansiyel parçalanacağı gibi, tek tek her ülke emekçi yığınlarının gerçek kurtuluşlarında da onarılması güç gedikler açılmış olacaktır. Hem de bu gedikler kendisine sosyalist diyen unsurlar veya siyasi yoğunluklarca; her dört egemen ulus emekçilerinin gerçek kurtuluşları ve Kürdistan'daki anti-sömürgeci muhalefetin başarılarını geciktirerek, 4 ülke egemen sınıflarına armağan edilecektir.

Öyleyse; Kürdistan'ın her parçasındaki anti-sömürgeci devrimci muhalefetin ilk elde ekonomik-politik olarak o parçayı sömürgeleştiren egemen sınıfları hedeflemesi, Kürdistan'ın parçalanmasının vakia haline geldiği konusunda tek ölçü haline getirilemez. Başta saydığımız diğer ölçülerin yanında bir ölçüdür. Ve bu ölçü yerli-yerine oturtulduğunda, her yanıyla değerlendirildiğinde, bütünlüğünü koruyan Kürdistan'daki anti-sömürgeci muhalefetin parçalanarak, ayrı ayrı ulus emekçi yığınları içinde örgütlenmeleri değil, tam tersine, Kürdistan'daki devrimci muhalefeti parçalamadan Marksist bir örgütün merkezi olarak bu muhalefete müdahale etmesinin zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bu gerçekler kavrandıktan sonra, Kürdistan'lı devrimcilerin «sosyalist» utangaçlıkları büyük ölçüde ortadan kalktı. Daha önceleri milliyetçi «olmamak» için, mutlaka egemen ulus devrimci yoğunluklarından birisi içinde yer almanın zorunluluğuna inananlar, Marksist olmanın bir veya bir kaç ulusa ait bir özellik olmadığını, proletaryanın kurmak istediği dünya için savaşılan her ulustan unsurun Marksist olabileceği gerçeğini bir kez daha kendi mücadelelerinde kanıtlamaya çalıştılar, kanıtlıyorlar. İşte, Doğu Kürdistan, Kuzey ve Güney Kürdistan'daki Marksist ve Marksist eğilimli siyasi yoğunlukların mücadeleleri ortadadır.

Bundandır ki; bir süre tüm egemen ulus devrimcilerince, günümüzde ise hemen hemen yalnızca Türkiye'de Kürdistan devriminde Marksistlerin örgütlenmesi ile ilgili— ayrılıkçı ayrı örgütlenme olarak lanse edilen— tez; aslında Kürdistan bütünü gereği, Kürdistan'lı proleter devrimcilerin hayata geçirmeye çalıştıkları örgütlenme tezi, Kürdistan devriminde, sosyalistlerin en geniş *muhalefeti örgütlemeye yönelik, tek ve merkezi örgütlenme tezleridir.*

Parçanın bütüne tabiliği ilkesi gereği, bir bütün olarak tüm çabalara karşın ortada duran Kürdistan devriminde de merkezi örgütlenme

zorunlu olduğu gibi *aksini savunmak ayrılıkçılıktır*. Bir alanda aynı program gereği birlikte örgütlenmesi gereken devrimci muhalefeti parçalamadır. Hangi Marksist cıllarla cıllanırsa cıllansın bu tip bir örgütlenmeye karşı çıkmak Marksist örgütlenme anlayışı ile bağdaşmaz.

ÖZCESİ; eğer Kürdistan 1. Paylaşım savaşı sonrası ait kılındığı «bütün»lerin bu süreç içinde organik bir parçası haline getirilseydi, Kürdistan'lı Marksistlerin görevi *kayıtsız-şartsız* bu bütün içinde ırk-dil-din ayrımı gözetmeksizin merkezi tek bir örgütü savunmak olurdu. O zaman parçalanen ve bu parçalanmanın vakıa haline getirildiği Kürdistan'da bu tip bir eylem Marksizmin emredici bir kuralı gereği olarak hayata geçirilirdi.

Oysa geçen yarım asrı geçkin bir zaman süreci yapay sınırlarla «parçalanen» ve her parçası ilk elde ayrı ayrı —ama hepsi emperyalizme bağımlı ve kapitalistleşme sürecinde birbirlerine yakın olan— egemen sınıfların sömürgeci tasarruflarına terkedilen Kürdistan bu süre zarfında;

— Her parçanın devrim süreçlerinin, ayrı evreleri de içermesine rağmen, süreç olarak aynı olması, ilk elde ayrı ayrı görünmesine rağmen en küçük bir ekonomik-politik-sosyal kıpırdanmada *aynı* tek bir bütün olarak değerlendirilmesi, toplumsal muhalefetin aynı program doğrultusunda yönlendirilmesi ve egemen ulus sollarının nesnel olarak Kürdistan'daki devrimi Kürdistanlılara terketmeleri ve yine nesnel olarak tüm geçen süreye ve uygulamalara rağmen Kürdistan'ın bütünlüğünü tercih etmeleri nedeniyle Kürdistan ait kılınmaya çalışıldığı «bütün»lerin birer parçası haline gelmemiş, tek bir bütün olma özelliğini korumuştur. Bütün içinde merkezi örgütlenmeyi önlerine koyan Marksistlerin Kürdistan konusunda kavramaları gereken gerçek de biçimlenmiş oluyor.

Merkezi örgütlenme, ama hangi *bütün* içinde, veya başka bir biçimde söylemek gerekirse, üzerinde savaştığımız parça hangi bütünün parçasıdır? Kürdistan bütününde onu parçalamak amacıyla tesbit edilen yapay sınırlar; Kürdistan bütününe, amaçladığı üzere, parçalamaya yetmiş ve parçalanmayı vakıa haline getirebilmiş midir? Veya tüm çabalara rağmen Kürdistan; parçalamak amacıyla üzerinde çizilen sınırlara ve karşısına çıkarılan farklı uluslardan egemen sınıfların tasarruflarına rağmen hâlâ bütün bu süre sonunda bütünlüğünü koruyor mu?..

Kürdistan tasarruflara rağmen bütünlüğünü yarım asrı gelişkin bir süre korumaya devam etmiştir. Öyleyse parçanın bütüne tabiliği ilkesini hayata geçirmek için mücadele, Kürdistan'lı proleter devrimcilerin karşısında dayatmış ve hayata geçirilmesi gereken bir ilke olarak durmaktadır.

Kürdistan; *bütünlüğünü koruyan bir olgu olarak kavranmadan; örgütlenme anlayışı, devrim anlayışı ve de çalışma tarzı, bu bütün'ün somut koşullarının somut tahlili sonucu saptanmaksızın; Kürdistan devriminde ve giderek Orta-Doğu'nun göbeğindeki 4 «ülke»de devrimci mücadelede, amaçlanan adımların atılması mümkün değildir. Özgülde Kürdistan'lı devrimciler de bu bütün olgusunu kavramadan egemen ulus devrimcilerinden ayrı örgütlenmelerini başka hiçbir gerekçe ile günümüzde kolay kolay öne süremezler. Çünkü; tabi olunan bütün dışında ne örgütlenme anlayışı, ne devrim anlayışı, ne de çalışma tarzı tesbitinin Marksist anlayışa uygun olduğu ileri sürülemez. Böyle bir anlayış şu veya bu nedenlerle hayata geçirilmeye çalışıldığında, hangi cılalara sığınlsa da ayrılıkçı olmaktan öteye gidemez.*

Bu nedenle de Kürdistan'lı devrimciler aıt oldukları bütün'ü her yanıla değerlendirmek zorundadırlar. Mutlaka hangi bütün'e tabi olduklarını yerli yerine oturtmalıdırlar. Kürdistan bütün'ünün bir parçası olunduğu saptandığında, artık salt tek parçayı gözönüne almak mümkün değildir. Tüm ideolojik-politik-örgütsel tezler Kürdistan bütününü ve bu bütün üzerinde tasaruf sahibi olan egemen sınıfların bütün ilişkileri ve kan bağları ile yerli-yerine oturtularak Marksizmin ışığında tesbit edilir ve kitlelere mal edilebilir. Kürdistan devriminin özgüllüğü, evreleri, aşamaları ve temel süreç ancak bu şekilde netleştirilir, bu doğrultuda mücadele edilebilir.

KURDISTAN DEVRİMİNDE PROLETARYANIN ÖZÖRGÜTÜ VE ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ :

70'li yıllar sonrası, Kürdistan'lı sosyalistler açısından yeni bir evre olmuştur. Bu yıllara kadar, Kürdistan devriminde savaşı ve sosyalizm uğruna mücadele eden unsurlar; örgütlenme, devrim ve çalışma tarzı olarak, burjuva siyasal aksiyonunun organizasyonu olan KDP'nin tezleri doğrultusunda mücadele etmeyi ilk görev sayıyorlardı. Proletaryanın sınıf çıkarları gözetilerek devrimin temel tezleri konusunda bile bağımsız tavır konamamıştı. Dolayısıyla da 70 öncesi Kürdistan Devrimi'nde sosyalizm uğruna mücadele ettiklerini iddia edenler bir süre sonra burjuva siyasal aksiyonunun çizdiği sınırlar içinde imha ile karşı-karşıya bırakıldılar.

Tüm bu deneylerden yararlanan ve Kürdistan devrimine daha olumlu yaklaşan sosyalistler aynı yıllarda Kürdistan'ın hemen hemen her parçasında burjuva milliyetçi örgütlenme, devrim, çalışma tarzlarından bağımsız olarak bu temel tezlerde proletaryanın sınıf çıkarlarına uygun tezler doğrultusunda bir mücadelenin zorunluluğunu tartışmaya başladılar.

İran'da İsmail Şerifzade ve yoldaşlarının bıraktığı yerden, onların tüm deneylerini gözden geçirerek proletaryanın bağımsız tezlerini sunma doğrultusunda siyasi yoğunluk mücadeleye adım atarken aynı yıllarda Kuzey Kürdistan'da DDKO'lar içinde ve Güney Kürdistan'da bugün artık bağımsız bir siyasi yoğunluk olan Komela Marksist-Leninist içindeki unsurlar aynı nedenlerle Kürdistan devriminde yeni sayılacak bir mücadeleye hazırlanıyorlardı.

Burjuva siyasi aksiyonunun o şartlarda özörgütü durumunda olan KDP içinde; onun programı doğrultusunda savaşıarak proletaryanın ve emekçi yığınların gerçek kurtuluşları doğrultusunda bir mücadelelenin olanaksızlığı ortaya çıkmıştı. Ayrıca 70 sonrası politik platformda sınıf savaşı oldukça boyutlanmıştı.

Kürdistan'lı devrimciler bu evrede tüm tezleriyle burjuva siyasi aksiyonunundan bağımsız, proletaryanın siyasi aksiyonu olarak kitleler içinde mücadele etmeye başladılar. Kürdistan devriminde proletaryanın diğer temel tezlerinin yanında örgütlenme anlayışı netleşti. Buna göre; Kürdistan'da gelişen ekonomik-politik koşullar yerli-yerine oturduğunda, —kapitalizmin çarpık da olsa egemen hale gelmesi, politik platformda sınıf savaşının hızlanması— anti-sömürgeci devrim aşamasında da proletaryanın mücadeleye kendi özörgütü ile katılması gerçeğini dayatıyordu. Bu özörgütte; burjuva siyasi aksiyonunun iddia ettiği gibi her anti-sömürgeci, anti-emperyalist, anti-feodal yer almaz. Bu örgütte; salt proletaryanın kurmak istediği dünyayı kurmak için savaşanlar yani sosyalistler yer alabilir. Bu örgüt mücadele sürecinde proletaryanın tek silahı olan, partidir. Bu parti, Kürdistan özgülünün gereği olan «biçim»lenişinin yanısıra proletarya partisi ile ilgili Leninist evrensel tezlerden bir tekini bile, inşa ve mücadele evresinde savsaklayamaz.

Kürdistan devrimindeki proletaryanın özörgütü da yukarıdan aşağıya inşa edilmek ve mutlak merkezi bir yapı göstermek zorundadır. Kürdistan'da kendisine her sosyalistim diyen bu örgüt içinde yer almaz, ancak fiilen savaşan, bulunduğu alandaki birime bağlı görevli bulunan unsurlar yine yukarıdan aşağıya bu örgütlenme içinde yer alırlar. Bu örgütte yer alan unsur, hayatın her hangi bir alanında, giderek önerilen ve görevlendirildiği alanda savaşmak zorundadır. Aksi takdirde, köşede oturarak, kendince hayatını garantiye alarak, gününün boş zamanlarını devrime «adayıp» sadece aidatlar ödeyerek bu örgütün bir unsuru olmak mümkün değildir. *Çünkü proletaryanın özörgütü bizzatıhi profesyoneller örgütüdür. Yani tüm hayatını hiçbir çıkar gözetmeksizin devrime adayanlar, eğer programında da anlayabiliyorlarsa proletaryanın partisinde yer alabilirler.* Bu örgütün inşası aşağıdan-yukarı doğru niceliğe önem veren kendiliğindenci bir yapı gösteremez.

Bu örgütte, proletaryanın tüm mücadele örgütlerinde olduğu gibi demokratik-merkeziyetçilik vazgeçilmez örgüt içi işlerlik maddesidir. Yukarıdan aşağıya inşa edilen partide örgüt içi işlerlikde demokratik merkeziyetçilik ilkesi hayata geçirilir. Tüm organlar seçimle işbaşına getirilir. Yukarıdan aşağıya hayata geçirilmesi için sunulan kararlar tartışmadan hayata geçirilir, ama, akabinde tartışma ve eleştirme hakkı sunulur. Hayata geçirilme ile karşı-karşıya bulunan kararlar dışında o andaki herşey —tezler dahil— örgüt içinde, örgütün genel siyasi çıkarları kollanarak tartışılabilir. Bu evrede eleştiri-ikna-özeleştir proleter devrimcilerin aş-ekmeği durumundadır. Fakat demokratik-merkeziyetçilik ilkesi örgüt içi işleyişte işlerliğe kavuştuğunda, bu iki yanın tam bir organik birlik içinde olmaları zorunludur. Eğer bu organiklik merkeziyetçilik lehine bozulursa, örgüt içinde bürokratism, şeflik kurumlaşır; demokratik yan lehine organiklik bozulduğunda ise örgütte anarşizm egemenliğini kurar. Bu nedenle vazgeçilemez bir işlerlik maddesi olan demokratik merkeziyetçilik, Kürdistan'da kitlelerde büyük tahribatlar yaratan burjuva siyasi aksiyonu da gözönüne alınarak tam bir organiklik içinde hayata geçirilmelidir.

Bu örgüt fedaratif değil, mutlak merkezci bir örgütlenme olmalıdır. Bu örgütte, alanların «bağımsızlıkları» özgüllükleri oranında yine merkezden saptanan sınırlar içinde olabilir. Herhangi bir birime şu veya bu nedenden dolayı bir özerklik tanınamaz. Siyasi tezler pazarlık konusu edilemez. Tüm birimler saptanan ve yaşayan tezler doğrultusunda alanlarının öngördüğü koşulların sınırları içinde bir «özgürlüğe» sahiptirler. Bu, alanların, temel tezler konusunda veya eylem esnasında bir özerkliklerinin olamayacağı demektir. Nicelik veya başka nedenler öne sürülerek bir alanın örgüt içinde özel özerkliğinden bahsedilemez. Tüm alanlar alan «özgürlüğü» konusunda temel tezlerin izin verdiği ölçüde aynı haklara sahiptirler. Bu, katı bir merkezi örgütlenme anlayışının hayata geçirilmesinde ilk koşuldur. Ama Kürdistan'da burjuva siyasi aksiyonun karşısında yeni bir alternatif olarak çıkan proleter devrimciler en çok bu konuda olumsuzluklarla karşılaşmaktadırlar. Kürdistan devriminde alışılmış olan burjuva örgütlenme de tam bir keşmekeşlik, ilkelerin her zaman pazarlık konusu edilebileceği bir ortam hakim kılmıştır. Bu anlayış; tezleri pazarlık konusu edebilmeyi büyük büyük isimleri ve nicelikleri ilkelere tercih etmeyi gerektirir.

Oysa proletaryanın en büyük silahı parti örgütlenmesinde savaşımlar, pazarlık konusu edilmeyen ilkeler çevresinde biraraya gelirler. Bu örgütlenmede kof nicelikler ve savaşımayan «büyük» isimler hiç hesaba katılmazlar. Bu örgüt içinde yer alan her niceliğin mutlaka proleter devrimci niteliğe ulaşmış olması gerekir. Büyüklerin ise büyüklükleri, günümüzde artlarına taktıkları tavırsız, bağımsız binlerle değil, savaşma yeteneklerine göre saptanır. Aksı taktirde eğer ismi «büyük» isim

haline gelen insanlar savaşın dışına çıkarak nesnel olarak binleri egemen sınıfların kuyruklarına takmışlarsa, proleter devrimciler «alcınlar binlerini başlarına çalsınlar» derler.

Anti-sömürgeci muhalefet içinde savaşmayana demokrat bile denilmeyen bir süreçte, oturup, demagojilerle binleri peşine takan «büyük»lerle ilkeler pazarlık konusu edilemez. Oysa bu aksak burjuva anlayışı, uzun müddet Kürdistan devriminde egemenliğini sürdürdü. Günümüzde ise, bu anti-Marksist anlayışın mutlaka mücadele içinde kırılması gerekiyor. Savaşılarak yaratılan temel tezler bir kez daha masa başında kof niceliklerin veya «büyük» parlak isimlerin hatırına pazarlık konusu edilemeyeceği gibi bu nedenle merkezi örgütlenme anlayışından da vazgeçilemez.

Artık şeflerin masa başına oturarak, «bir ilke senden, bir ilke ben-den» anlayışıyla örgütler —daha doğrusu çadırlar kurmaları— inşa etmeleri süreci proleter devrimciler açısından geride bırakılmıştır. Savaş-savaşa, pratiğin acımasız çemberinden geçerek kanıtlanan ilkeler doğrultusunda mutlak merkezci bir örgütlenmeyi savunarak ve diğer evrensel ilkelerle uyan proleter devrimcilerin en geniş birliğinden bahsedilebilir. Parti örgütünün hiçbir birimine federatif özerklikler verilemez, hiçbir gerekçe de, bu merkezi anlayışı bozmak için neden olamaz. Bu evrensel kuralı Kürdistan devrimindeki örgütlenmede egemen kılarken birçok zorluklarla karşılaşılacağı açıktır. *Fakat karşılaşılacak hiçbir zorluk; proletaryanın örgütünde mutlak merkezi yapının ufacak bir tahribi sonucu ortaya çıkacak olumsuzluklardan daha kötü olamaz.*

Merkezi örgüt Kürdistan bütününde örgütlenmeyi amaçlamalıdır.

Yarım asrı geçkin bir süreden bu yana farklı ulus egemen sınıflarınca yaratılan tahribatlar yetmemiş, burjuva siyasi aksiyonunun Kürdistan'da gündemleştirdiği ve işlerlik kazandırdığı burjuva merkezi örgütlenme de bu konuda büyük olumsuzluklar yaratmıştır. Burjuva siyasi aksiyonun, alanlara, alan bağımsızlığı tanımayan, «hegemonyacı» anlayışı günümüzde siyasi aksiyonların kadroları düzeyinde bile güvensizliklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Burjuva siyasi aksiyonu, örgütlenme anlayışı gereği; alanların önerileri bile kaale alınmadığı gibi özgül durumlar, gelişmeler de, hiç hesaba katılmamıştır. Yine bu anlayış gereği kitlelere, kadrolara denetleme ile ilgili hiçbir hak verilmemiştir. Geliştirmeci öneriler bile *PARAZTIN*'in baskıları sonucu anında ortadan kaldırılmıştır. Böylece de istenmeden birbirlerinden kaba tezler dışında ayrı düşünen federatif örgütlenme anlayışının egemen olduğu birimler ortaya çıkmıştır. Özcesi; tüm tezleriyle birlikte burjuva siyasi aksiyonu, örgütlenme —merkezi— anlayışında da kendi anlayışını her yanıyla, tüm zaaflarıyla Kürdistan devrimine önemli bir sü-

re boyunca egemen kıldı. Bu olumsuzluk; Kürdistan devriminde proletaryanın örgütünün inşa sürecinde de kendisine sosyalistim diyen birçok siyasi yoğunluk üzerinde egemenliğini sürdürdü. Kürdistan'da merkezi örgütlenme ile ilgili proleter devrimcilerin görüşleri netleştikten ve pratikte de görüldükten sonra bu aksak anlayış önemli ölçüde teşhir edildi.

Kürdistan bütününde merkezi bir örgütlenme Kürdistan devriminin önemli bir ön koşuludur deriz. Ama bu bugünden yarına gerçekleşecek anlamına gelmez. Partileşme sürecinin yaşandığı Kürdistan'da merkezi örgütlenme de bu bağlamda uzun bir süreç işlidir. Ve ha deyince, öznel niyetlerle kabaca anlaşılan siyasi yoğunlukların bir araya gelmesi ile inşa edilemez. Günümüzde bir tek parçada bile sosyalistlerin en geniş birliği —örgütsel birlik— konusunda çok duyarlı davranması gereken proleter devrimcilerin; parlak gerçeklerle, duyarlı davranmak zorunda oldukları birçok evrensel ilkeyi rafa kaldırmaları düşünülemez. Aynı parçadaki çeşitli alan örgütlenmelerinde ideolojik-politik-örgütsel birlikten bahsedenerin, özgül koşullarını hesaba katmaksızın; burjuva siyasi aksiyonla, diğer parçalardaki Marksist eğilimli yoğunluklardan herhangi biriyle hemen bir parti içinde örgütlenmede aynı duyarlılığı göstermemeleri söz konusu olamaz. Aksi takdirde bu, onların örgütlenmede Marksist ilkeleri hayata geçiremediklerinin göstergesi olur.

Kürdistan *Bütünü*'nde proletaryanın merkezi örgütünün zorunluluğundan bahsediyoruz. Fakat bu; bu örgütlenmede her birimin inşasında başta saydığımız evrensel özelliklerin tümünün hayata geçirileceği demektir. Aksi taktirde «zorunludur, dayatmıştır» diyerek Kürdistan çapında bir çadır daha, varolan çadırlara ilave edilmiş olur.

Bu doğrultuda kendi tezlerini netleştiren siyasi yoğunluk diğer parçalardaki siyasi yoğunluklara ve devrimci potansiyele bağımsız bir siyasi yoğunluk olarak yaklaşır. Silah seslerinin devam ettiği Kürdistan'da siyasi yoğunluklarla anti-sömürgeci, anti-empyalist, anti-faşist ve anti-feodal ilişkilerde ittifak ilişkilerine girilmesi dayatan bir görevdir. Bu ilişkilerde, Marksist eğilimli yoğunluklarla ilişkiler daha geniş bir platformda sürdürülür. Eğer ideolojik politik-örgütsel bir birliğe yönelmek ve birliği sağlamak mümkün olursa bu parçadaki Marksist siyasi yoğunlukla belirli süreli bir ittifaktan sonra birliğe yönelinir. Fakat bu; illede bu yoğunluk ile bir örgütsel birlik anlamına gelmeyebilir. Mümkündür ki; bu siyasi aksiyon içinden veya genel anti-sömürgeci muhalefet içinden başka yoğunluklar, gruplar ile örgütsel birliğin şartları daha çabuk oluşsun. Dolayısıyla günümüzde Marksist eğilimli olarak bize en yakın olan siyasi yoğunluklar ile kurduğumuz ilişkiler, onlarla birliği gerçekleştirmede farklı ideolojik ve siyasal ilişkileri yaratmış olur. Yani, her halükârda, bir parçadaki

proleter devrimci siyasi yoğunluk diğer parçalardaki Marksist eğilimli siyasi yoğunluklara ilk elde o parçadaki diğer yurtsever siyasi yoğunluklara yaklaştığı gibi müttefik ilişkileri çerçevesinde yaklaşmak zorundadır. *Birlik, süreç içinde temel tezlerdeki ideolojik-politik-örgütsel tam bir birlikten geçer.* Bu nedenle Kürdistan devriminde alışlagelirmiş aksak bir anlayış daha, yani ilişki kurulan, temel tezlerde yakın görülen bir grupla ilişki kurulduğunda hemen örgütsel birlikten bahsetme anlayışı da proleter devrimciler tarafından yıkılmış olur.

«Diğer parçalardaki siyasi yoğunluklardan bazıları Marksist eğilimlidir, temel tezlerinde bize çok yakınlar» demek mutlaka o siyasi yoğunluklarla bu günden yarına bir siyasi birlik içinde olmak demek değildir. Bu anlayış kendisine sosyalistim diyen birçok unsurun bile hâlâ beyinlerinde burjuva örgütlenme anlayışının dipdiri yaşadığının göstergesidir. *Bu anlayış; nesnel olarak kendi temel tezlerine güvenemediğinden, başka siyasi yoğunluklarla birlik dışında bir ilişkinin olmayacağını savunan çaresizliğin göstergesidir.* Oysa proleter devrimciler kendi tezleriyle ilgili rahattırlar, bu nedenle kendi dışlarındaki siyasi yoğunlukların olumlu-olumsuz yanlarına parmak basmaktan ve bu yanları değerlendirmekten korkmazlar. Hiç bir konuda inkârcılığı önlerine koymak sosyalistler açısından düşünülemez. Bu bağlamda diğer parçalardaki siyasi yoğunlukların —Kürdistan'da veya egemen ulus devrimci hareketinde— olumlu yanlarına yaklaşmaktan, olumsuz yanlarını eleştirmekten geri kalmazlar. Marksist eğilimli siyasi yoğunluklara korkusuz, ön yargısız, geniş bir platformda yaklaşırlar. Ama örgütlenme konusunda Leninizmin çok net kuralları kavrandığından, hangi koşulda olursa olsun *birlik* anlayışından hareket etmezler. Kürdistan bir bütün olarak ele alındığından örgütlenme ile ilgili olarak da bir bütünde evrensel ilkeleri doğrultusunda hareketi zorunlu sayarlar.

Tekrarlıyoruz, Kürdistan devriminde hâlâ devam eden deneylerin de gösterdiği gibi merkezi örgütlenme Kürdistan devriminin ön koşullarından biridir. Bu örgüt proletaryanın özörgütü partidir ve parti ile ilgili sosyalistlerin ne denli duyarlı davrandıkları ortadadır. «Şartlar dayatmıştır» diyerek, partileşme süreci bir yana bırakılarak oluşturulan «birliklerin» parti adlı çadırlar olmaktan öteye gidemedikleri de devrimci hareketin yüzlerce deneyinde canlı olarak yaşanmıştır. Yaratılan örgütlenmenin proletaryanın özörgütü olabilmesi için, her alanın örgütlenmesi ile ilgili gösterilen duyarlılığın Kürdistan'ın diğer parçalarında örgütlenirken de gösterilmesi gerekir.

Bu örgüt; her sosyal sınıf ve tabakadan gelen, sınıf intiharından geçen profesyonel proleter devrimcilerden oluşur:

Dünyada hiçbir ülkede olmadığı gibi ülkemizde de proletaryanın sınıf bilincine kendi kendine ulaşması beklenemez. Bizim ülkemizde de

proletaryaya ve diğer emekçi yığınlara proletaryanın sınıf bilinci proleter devrimcileşen unsurlarca dışarıdan aktarılıyor. Fakat proletaryanın nicel ve nitel olarak gelişmediği ülkemizde partileşme sürecinde ve partinin inşası sonrası uzun bir süre nicel olarak örgütte proletarya çoğunluğa ulaşamaz. Proletaryanın ideolojisi, politikası ve örgütsel anlayışının egemenliği Kürdistan devriminde genel olarak küçük burjuva kökenli olan ama sınıf intiharından geçerek proleterleşen unsurlar tarafından yüklenilir. Ayrıca somut koşulların somut tahlili, elde edilen veriler değerlendirildiğinde birçok alanda proletaryanın partisinde işçilerin değil de örneğin yoksul köylü kökenli olanların nicel çoğunluğu ellerinde bulunduracakları ortaya çıkmaktadır. Fakat bu durum bu partinin proletarya partisi olmasını engellemez. *Çünkü bu örgütte yer alan tüm unsurlar köken olarak içinden çıktıkları sınıfın değil, proletaryanın sınıfsal çıkarlarının bilincinde olarak, proletaryanın diktatörlüğüne ulaşmak için mücadele eden unsurlar haline gelmişlerdir.* Nitekim sınıf bilincinde olmayan işçilerin nicel çoğunluğu ellerinde bulundurdıkları örgütlere hiçbir zaman *sırf bu gerekçe* ile proletaryanın özörgütü denemez. Bizim ülkemizde de amaç; nitel olarak proletaryanın özörgütü olan partide proletaryanın nicel olarak da güçlenmesini sağlamaktır. Ama özgül koşullar şimdilik buna elvermemektedir ve bazı siyasi yoğunlukların anlamakta güçlük çektikleri bir gerçek karşımıza dikilmektedir. Bazı yoğunluklar *«işçi sınıfının partisinde sadece işçiler örgütlenebilir»* diyerek bizim Rızgari 5'deki bu konuda sunduğumuz belirlemelere karşı çıkmaktadırlar. *«İşçi olmadan proleter devrimci olmak ne anlama gelir»* demektedirler. Bu sorunun cevabını birinci bölümde Lenin'den yaptığımız alıntı ile verdik. Evet, işçi kökenli olmadan da proleter devrimci olmak mümkündür.

Eğer işçi sınıfının kurmak istediği dünyanın inşası için profesyonelce mücadele veriliyor ve içinden gelineen sınıfın çıkarlarına sırt çevrilebiliyorsa, öncü bir proleter devrimci olarak proletaryanın özörgütünde bulunabilir. Ülkemizde de olacağı gibi uzun bir müddet işçi sınıfının partisinde nicel çoğunluk bile elde tutulabilir. *Hattâ bu unsurlar bizim ülkemiz gibi uzun bir halk savaşı dönemi yaşanarak, kesintisiz devrim ile proletarya diktatörlüğünün gerçekleştirilmesi tipi bir devrimin dayattığı ülkelerde, bir müddet kitlelere sömürgecilerin ve işbirlikçilerin askeri olarak güçsüzlüklerini de kanıtlamak, kitleleri silahlı mücadeleye çekmek için; fîlî, askeri olarak da öncülük ederler.*

Çünkü artık günümüzde bilinç taşıyıcılığı salt bir takım genel doğruları kitlelere iletme ile sınırlı değildir. İç savaşın yaşandığı ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bilinç taşıyıcılığı ideolojik-politik, askeri-örgütsel her alanda gerçekleştirilmek zorundadır. Bu; ne sol sapma içindeki yoğunlukların kitleleri hesaba katmayan, hiçe sayan anlayışına hizmet eder, ne de sağ sapma içinde olan yoğunlukların teslimiyetçi kitle kuyrukçusu politikalarının teşhirini engeller. Her ülkede olduğu

gibi Kürdistan'da da proletaryanın örgütünde, salt işçi kökenli unsurlar değil, her sınıf ve tabakadan, proletaryanın sınıf çıkarılarını savunan profesyonelleşmiş unsurlar yer alacaktır. Ayrıca işçi sınıfının nitel ve nitel olarak gereken olgunluğa ulaşmadığı ülkemizde işçilerin kendi örgütlerinde nitel gelişimlere ulaşmaları uzun bir süreç olacaktır.

Mücadele edilen hedef ile anlık çelişmesi olan unsurlarıda örgütlemek zorunda olan proleter devrimcilerin, hele de Kürdistan gibi bir ülkede «örgütlenmek» derken, sadece işçi sınıfının örgütünün yaratılmasını anlamayacakları açıktır. Çünkü Kürdistan'da bir avuç işbirlikçi dışında koskoca ezilen bir ulusun örgütlenmesi söz konusudur. Bu nedenle proleter devrimcilerin işi, kendi örgütlenmelerinin inşasında büyük adımlar atmakla sınırlı olamaz. Görev aynı zamanda muhalefet eden tüm devrimci güçleri de örgütlemektir. 1970 öncesinde bu görevin aynı örgüt-parti (KDP) içinde yapılacağı tezi savunuldu. Bu tez pratikte geri döndükten sonra, Kürdistan'daki devrimci muhalefetin örgütlenmesi ile ilgili yeni örgüt biçimleri ortaya çıktı. Her sosyal sınıf kendi organizasyonlarında örgütlenecek. Fakat bu organizasyonlar saptanan ilk düşmana karşı, bu düşmanla çelişmelerinin odaklaştığı ilkelerde bir araya geleceklerdir. Parti örgütlenmesinde zorunlu olan azami —ö süreçte— ilkeler bu yeni örgütlenmede asgari ilkeler düzeyinde tutulacaktır.

Bu saptamalar; Kürdistan devriminde çeşitli sınıfların çıkarılarını koruyan organizasyonların asgari ilkelerde bir örgütlenmeye giderek CEPHE oluşturmalarını kapsamaktadır. Aynı sınıfların siyasi temsilcileri olmakla birlikte günümüzde mücadele edilmesi gereken güçlerle, bu organizasyonların tümünün de çıkarılarının çatışması, bu organizasyonların günümüzdeki devrim aşaması gereği; anti-emperyalist, anti-sömürgeci, anti-faşist, anti-feodal ilkelerde, örgüt bağımsızlığına saygı duymak, ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesini zedelemeksizin bir CEPHE içinde örgütlenmeleri zorunludur. Bu cephe, Kürdistan'daki tüm siyasi yoğunlukları bu asgari ilkeler doğrultusunda mücadele ettikleri müddetçe kapsar. Fakat bu ilkelerden biri o siyasi yoğunluğun iradesi ile bozulduğunda, mutlaka ilişkiler gözden geçirilmek zorundadır. Örneğin anti-feodal ilkeyi zedeleyen bir siyasi yoğunlukla ilişkiler yeniden gözden geçirileceği gibi, ideolojik mücadele —politik dostluk ilkesini zedeleyen siyasi yoğunluk ile de ilişkiler yeni baştan gözden geçirilir. Aksi takdirde, bu örgütlenmede de liberalizm pragmatist bir anlayışla egemen kılınmış olur.

Kürdistan devriminin kompleksliği nedeniyle ittifaklar ilişkisinde de özgül nedenlerle geniş bir ağ görülür. Kürdistan bütünündeki tüm anti-sömürgeci muhalefeti örgütlemek yetmez, vurulacak hedefin daha da netleşip, küçültülebilmesi için başka örgütlenmelere de gerek

vardır. Egemen ulus devrimcileri ile de örgütlenmelere gitmek, mücadele birliktelikleri sağlamak yine devrimin ön koşullarındandır. Kürdistan devriminde, her parçada verilecek mücadele içinde olan güçler Kürdistan'da sömürge statüsünü devam ettiren egemen sınıfları karşısında gördüğüne ve bu hedefe karşı mücadele etmek zorunda olduğuna göre; ittifaklar perspektifini de bu bağlamda saptamak zorundadır. Bu nedenle Rızgari 5'de Kürdistan devriminin özgül müttefiklerini özetle şöyle belirledik :

— Proleter devrimci hareket ile burjuva demokratik hareket arasında,

— Anti-sömürgeci ulusal demokratik hareket ile Türk işçi sınıfı ve emekçilerinin devrimci hareketi arasında,

— Anti-sömürgeci ulusal demokratik hareket ile Kürdistan'ın diğer parçalarındaki anti-sömürgeci ulusal demokratik hareketler arasında,

— Kuzey Kürdistan'daki proleter devrimci hareket ile diğer parçalardaki proleter devrimci hareketler arasında (bu ittifak kısa süreli olup birlikteliği amaçlamalıdır),

— Anti-sömürgeci ulusal demokratik hareket ile İran, Suriye, Irak işçileri ve emekçileri arasında, (Rızgari 5 / s. 64) diyerek proleter devrimcilerin Kürdistan devrimi ile ilgili örgütlenme anlayışlarını, bir anlamda somutlaştırmıştık. Ancak, saptanan bu örgütlenmeler ve mücadele birliktelikleri hayata geçirildiğinde Kürdistan devriminde ve egemen ulus emekçilerinin demokrasi-bağımsızlık-sosyalizm mücadelelerinde amaçlanan adımlar atılabilir.

Zorunlu olan bu örgütlenmelerde de; Leninistlerin evrensel ilkelere taviz vermeleri, bu ilkeleri pazarlık konusu etmeleri beklenemez. Saptanan asgari ilkelere herhangi bir ilke doğrultusunda mücadele etmeyen siyasi organizasyonlarla, çeşitli nedenler ileri sürülerek bir araya gelinemeyeceği gibi; CEPHE içinde örgüt bağımsızlığına veya ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesine aykırı davranış gösterenlerle de aynı CEPHE içinde birlikte olmak veya yanyana gelmek mümkün değildir.

Yani; özgül indirgersek; emperyalizm ile feodaller ile işbirlikleri kuran siyasi yoğunluklar yüzbünlere bile hitap etseler, bu ilişkilerinden dolayı yargılanmaksızın, aynı CEPHE içinde birlikte olunamayacağı gibi; ellerinde birçok yurtseverin, devrimcinin kan izlerini ve sırtlarında birçok provokasyonun kamburlarını taşıyanlarla da, bu tavırlarından dolayı yargılanmayı kabul edip, bu tavırlarından vazgeçemedikleri müddetçe aynı CEPHE içinde yer almak mümkün değildir. Bunlar milyonları bile peşlerinde sürükleseler; nesnel olarak bu eylemleriyle sömürgecilerin yanında yer aldıklarından, sosyalistlerle birlikte aynı örgütlerde --CEPHE-- bulunmaları, mücadele etmeleri mümkün değildir. Özcesi,

her örgütlenmede olduğu gibi CEPHE örgütlenmesinde de proleter devrimciler saptanan ilkelerden taviz vermezler, bu ilkeleri pazarlık konusu edemezler. Ayrıca devrimci muhalefeti parçalayan «özel» ilkelere de rağbet ederek devrimci potansiyeli parçalayamazlar.

Partileşme sürecinin hızlandığı Kürdistan'da örgütlenme her zamankinden daha çok dayatmıştır. Revizyonistlerin, emperyalistlerin dolaylı dayatmalarını bir yana bırakarak, azami ilkelere evrensel karakterli proletaryanın özörgütünün ve en geniş muhalefetin örgütleneceği anti-sömürgeci ulusal kurtuluş CEPHE'sinin yaratılması için İLERİ...

RIZGARIYA
KÜRDİSTAN

Rojnama siyasi/çandi

KÜRTÇE-TÜRKÇE

Derginin sayılarını

1-2. 3. 4. 5-6. 7

Isteyebilirsiniz.

Adres (Navnîşan)

Box 9144

102 72 Stockholm/Sweden.

RIZGARİYA

KURDİSTAN

Kovara siyasi/çandi

RIZGARİ * DEMOKRASİ * SOSYALİZM

New-oz cejna rahilat
bist û yekê avdarê
Ew bû serkale Kurdan
di destpêka biharê

NEWROZ
1980

AVDAR 1980 7